

Manifestul de unire al Mitropoliei române de Alba-Iulia cu biserica Romei din 7 Oct. 1698 și condițiu- nile unirei.

1. „Însă într'acest chip ne unim
... cum pre noi și rămășițele
noștre a Răsăritului, se nu ne
clătescă.”
2. „Să stee în voia soborului pre cine
ar alege să fiă Vlădică.”
3. „Tótă legea noastră să stee
pre locu.”

Manifestul de unire din 7 Oct. 1698.

Pe la anii 1690—1700 catolicismul din Transilvania se afla într'o stare cu totul miserabilă. Sașii din Transilvania, din credincioși catolici, cum fusesse mai înainte, se făcuse luterani încă din secolul al XV-lea, er Ungurii și o mare parte din nobilimea catolică românească se făcură reformați și unitari. Bisericele catolice din Transilvania persecutate aspru de principii calvinii în totu secolul al XVII-lea, ajunseră aproape de apunere, astfel, că pe la finele secolului al XVII-lea de abia se mai aflau două biserici catolice publice în tota țera. Peste totu numărul catolicilor și al preoților catolici scăduse așa de mult, încât mai târziu, când împăratul Carol VI luă din mâna calvinilor biserica episcopală din Alba-Iulia trefu ca clerul românesc să introducă în catedrală pe noul episcop catolic Georgiu Martonfi, și protopopul românesc Petru din Daia să servescă oficiul în limba românească la altariul cel mare din biserica catolică*.)

Însă dela a. 1696 încece lucrurile începă a se schimba.

La anul 1696 Transilvania ajunge sub domnia casei austriace. Acum guvernul din Viena, vedându starea cu totul miserabilă a catolicismului din Transilvania, se decise, ca să înmulțescă numărul acestor catolici prin câștigare de suflete. Anume în timpul acesta cestiunea cea mare politică în Transilvania era: cine să aibă deregatoriile cele mai mari și mai multe în țera acesta? Reformații și protestanții le cereau pentru densii, er religiunea catolică fiind-că avea puțină următori nu putea să ajungă la nimic. În astfel de împrejurări cu totul nefavorabile ale catolicismului din Transilvania, guvernul din Viena făcu planul, ca să mijlocescă o alianță bisericească între catolici de o parte și între Români, cari cu numărul lor copleșiau pe toate celelalte naționalități din Transilvania, și apoi în modul acesta să asigureze nu numai puterea, der și supremația religiunii catolice în Transilvania, er prin religiune domnia politică a casei austriace.

Astfel, la impulsul guvernului din Viena, se începă numai

decât tractările pentru unirea Românilor cu biserica catolică a Romei.

Primele tractări de unire se începă sub mitropolitul Teofilu. Însă negocierile aceste nu avură nici un rezultat. Mitropolitul Teofilu muri în a. 1697, er împăratul Leopold I în primă unirea făcută de densus, ci în anul următor propuse de nou unirea Românilor.

Resoluțiunea aceta a împăratului, prin care se puse de nou înaintea Românilor cestiunea unirei pörtă data de 14 Aprilie 1698, er textul ei este următorul:

„Care preot românesc va face mărturisirea credinței: că rămâne a se ține și mai de parte de legea grecă, însă face o legătură cu catolicii, recunoscându pe pontificele din Roma ca pe cel mai înalt patriarh, acela se va bucura de privilegiile preoților catolici.”*)

Prin aceta rezoluțiune, după cum se vede așa-der, împăratul Leopold nu cerea de loc del Români ca să se unescă în credința catolică cu biserica Romei, nu cerea primirea vre-unei dogme, și în special nu cerea patru puncte dogmatice, nu cerea primirea vre-unui sinod ne-recunoscut în biserica Răsăritului; totu ce se cerea era numai, ca Români să recunoscă în general pe pontificele roman în calitate de primul patriarh (Summus Pontifex) al biserice creștine; er în schimb împăratul promitea Românilor, că preoții români se vor bucura de toate beneficiile și privilegiile preoților catolici.

Și cari erau aceste privilegii?

Le scim cu toții, acestea erau: că preții români să nu mai fiă iobagi; clerul român să aibă reprezentanții săi la guvern, în dieta țerii, și la toate autoritățile publice, religiunea română să fiă religiune receptă în țera și în special episcopul român să fiă membru al guvernului, după cum era episcopul catolic. Și deorece cu preții români avea să se unescă totodată și poporul român, urma de sine ca și poporul român să aibă toate privilegiile religiunilor recepte, să fiă națiune recunoscută în țera.

În urma acestor promisiuni în sine forte mari, prin cari se înfățișa înaintea Românilor începutul unei noue ere politice, mitropolitul Atanasie convocă pe luna lui Octobrie 1698 un sobor mare la Alba-Iulia, compus din toți protopopii, din toți preții și din deputații mirenilor.

*) Edita professione ad observantiam ritus graeci, apud Catholicos cum agnitione summi Pontificis se dedaraverit.—Resoluțiunea din 14 Aprilie 1698. — Veđi și la Șincai, chronica an. 1698.

Acesta fu cel mai mare sinod bisericesc din toate câte se ținură în cestiunea de unire cu biserica Romei.

În acest sinod după multe debateri serioase, cum cerea gravitatea împrejurărilor și după totu felul de promisiuni mari pentru națiunea română, ce le făceau iesuții Baranyi și Hevenesi, împuterniciții cardinalului Colonnits, sinodul dela 1698 primă unirea cu biserica Romei, în forma, după cum li-o propusese împăratul prin rezoluțiunea sa dela 14 Aprilie 1698.

Etă acum aici textul original în limba română al acestui act fundamental de unire al bisericei române din Transilvania cu biserica Romei, act subsemnat de protopopi și de mitropolitul Atanasie, și întărit cu pecetia mitropoliei Belgradului:

Pe foia întâia.

„Noi mai în jos scrișii Vlădica, Protopopii și Popii Besericilor Rumănesci dăm în scire tuturor căroră se cuvine, mai vartosu Terei Ardăului.

† „Cercând schimbarea acestei lumi înșelătoare, și nestarea, și neperirea sufletelor, căruia în mesură mai mare trebuie a fi de cât toate, din bună voia noastră ne unim cu Besereca Romei cea catholică și ne mărturisim a fi mădulările cesti Biserice sfinte catholică a Romei prin ceta carte de mărturie a noastră. Și cu acele privilegiomuri vom se trăim cu care trăescu mădulările și popii acestei Biserice sfinte, precum Înălția Sa Impărat și coronatul craiul nostru în milostenia decretului Înălției sale ne face părtași, care milă a nălției sale nevrându a o lăpăda cum se cade credincioșilor Înălții Sale aceta carte de mărturie și Nălții Sale și Terei Ardăului o dăm înainte, pentru care mai mare tările, dăm și pecețile și scrisorile mânilor noastre. S'au datu în Belgrad în anii Domnului 1698 în 7 zile a lui Octomvrie.

† „Însă într'acest chip ne unim, și ne mărturisim a fi mădulările sfinte catolicesc Biserice a Romei, cum pre noi și rămășițele noastre din obiceiul Bisericei noastre a Răsăritului, se nu ne clătescă. Ci toate țeremoniile, serbătorile, posturile cum pana acum, așa și de acum înainte să fim slobodi a le ține după călindariul vechiu. Și pre cinstitul Vlădica nostru Athanasie nime până în moartea Sfinției Sale se n'abă putere al clăti din scaunul Sfinției sale. Ci toca de i s'ar tēpla moarte să stea în voia soborului pre cine ar alege se fie Vlădică, pre care sfinția Sa Papa și Înălțatul împărat se-lu întarescă, și Patriarhul de supt biruința Înăl-

ției Sale se-lu hirotonească și în obiceiul și deregatoriilor (citesce: deregatoriile) Protopopilor cari sunt și voru fi, nici într'unu felu delucru nime să nu se mestece ci să se ție cum și până acum. Er de nu ne vor lăsa pre noi și pre rămășițele noastre într'aceta așezare, Pecețile, și iscăliturile noastre care am datu să naibă, nici o tările, care lucru l'amă întăritu cu pecetea mitropoliei noastre pentru mai mare mărturie“.

(L. S.)

Aici este imprimat în funț sigilul mitropoliei de Alba-Iulia, reprezentându în mijloc icona Santei Treimi, er în juru inscripțiunea: „† Aceta este pecetea Mitropoliei Belgradului“.

Pe foia a 2 a și a 3 a urmăz subsemnăturile în ordinea următoare:

- † Protopopu Ghiorghii ot Hađg așa voescu m. p. L. S.
- Protopopu Ioan ot Hiniđora m. p. L. S.
- Protopopu Iancu dela Jomal m. p. L. S.
- Protopopu Neculiși Sassebes m. p. L. S.
- Protopopu Ilie dela Crișuri m. p. L. S.
- Protopopu Stefanu dela Cușei m. p. L. S.
- Protopopu Macaveiu din Nemigia m. p. L. S.
- Protopopu David din Ufaldu m. p. L. S.
- Protopopu Ioanu din Călianu m. p. L. S.
- Protopopu Grigoraș din Bistrița m. p. L. S.
- Protopopu Coste din Hăpărta m. p. L. S.
- Protopopu Gaboru dela Săorás m. p. L. S.
- Protopopu Gavril dela Bistra m. p. L. S.
- Protopopu Michaiu din Călata m. p. L. S.
- Protopopu Mateiu dela Laposu m. p. L. S.
- Protopopu Georgie Notaresulă Daianulă m. p. L. S.
- Eu Protopopu Stefanu delu Chioar m. p. L. S.
- Protopopu Ionuțu din Coruia m. p. L. S.
- Protopopu Simon din Secală m. p. L. S.
- Protopopu Oane de Kețe m. p. L. S.
- Protopopu Radulu din Columu m. p. L. S.
- Protopopu Ionascu din Moh m. p. L. S.
- Protopopu Toma din Vmțu m. p. L. S.
- Protopopu Sava din Selisce m. p. L. S.
- Eu Protopopu Radu dela Făgăras m. p. L. S.
- Eu Protopopu Stimila delu Făraș (sic) m. p. L. S.
- Protopop Daniel din Ilie m. p. L. S.
- Eu Protopopu (sic) Toma din Răcovița m. p. L. S.

*) Laurianu, Magazin istoric Tom. III, pag. 327.

„Protopopu Toder dela Gorghiu m. p. L. S.
 „Protopopu Aron din Cichin Delu.
 „Protopopu Idmir din Berghis m. p. L. S.
 „Protopopu Ioano din Lepindea m. p. L. S.
 Protu Popa Costană dela Șieuța m. p. L. S.
 „Protopopu Ștefanu ot Simihai m. p. L. S.
 „Protopopu Simion de Slivaș m. p. L. S.
 „Protopop Georgie din Ohaba m. p. L. S.
 „Protopopu Adam Cuger L. S.

Urmăză acum repetarea pe scurt a condițiilor de unire scrise de Mitropolitul Athanasie cu mâna sa proprie astăfel:

„Și așa ne unimă acesti ce scri (sic) mai sus cum toata lege noastră, Slujba Beserecii, leturghia și posturile se stăpre locu, iară se nar sta pe locu acele, nici aceste peceți se naibă nici o tărie asupra noastră și Vlădica nostru Athanasie se fie în Scaun și nime să nu-lă hărbătuiescă“.

Pe margine:
 „Și căria darul nostru“.

„Ath(anasie) L. S.“

Acesta este tratatul cel mare politic-bisericesc al Românilor din Transilvania din sec. XVII-lea, actul fundamental al unirii mitropoliei române de Alba-Iulia cu Biserica Romei, aflat de noi la a. 1879 între hârtiile iesuitului G. Hevenes din Biblioteca universității din Pesta, unde acest act a stată aprăpe 200 de ani necunoscut clerului și poporului român, cari în diferite timpuri și în grele împrejurări avuse așa mare trebuință de el.

Indată apoi, după terminarea acestui sinod, mitropolitul Athanasie scrie în 16 Nov. 1698 Arhiepiscopului de Strigoni, cardinalului Collonits următoarele:

„In sinodul general noi am făcută mărturisirea credinței înaintea venerabilului Pater Baranyi, er exemplarul acestei mărturisiri l'am trimis încă mai înainte Eminenței vostre prin nămile prea veneratului Pater Hevenes“.

Tot cu privire la acest sinod cetim următoarele în Ana-

* Gabriel Hevenes, iesuit († 1715) era consilierul și onfesarul arhiepiscopului de Strigoni, al cărui Collonits, și după cum se vede din această scrisoare a mitrop. Athanasie densus încă fusese de față la sinodul de unire din 1698.

lele misiunii de propaganda catolică din Dacia:

„Förte multe încercări laborioase s'au făcută până în ziua de astăzi, ca să aducem la staulul lui Hs. o turmă atât de numărösă, însă totdeuna speranțele noastre ne-au înșelat, până când în urmă în anul trecut (1698) mai întâiu cu ajutorul lui Dumnezeu, apoi cu zelul și activitatea prefectului misiunii de propagandă din Alba-Iulia, această turmă răcită a fostă adusă la staulul lui Christos, făcându-se despre acesta un document public, semnat mai întâiu cu numele și cu sigilul episcopului, apoi cu numele a 38 de protopopi subscriși unul după altul și întărit cu sigilele lor“.

Totă aceeași Anale ale misiunii de propaganda catolică ne spun mai departe, că la acest sinod au fost de față 2270 de preoți români, afară de protopopi. (Niles, Symbolae I. pag. 212*)

Stabilimă așăder adevărul istoric:

Sinodul cel mare care a făcută unirea Mitropoliei române cu biserica Romei este cel din 7 Oct. 1698**).

Manifestul de unire, care s'a dat, și care formăza baza fundamentală și nealterabilă a întregii uniri este manifestul din 7 Oct. 1698, publicat de noi mai sus după textul original, scris în limba română.

Cetindă acum și recetindă acest manifest de unire din 7 Oct. 1698 vedemă constatându se prin el următoarele adevăruri istorice:

Manifestul original de unire nu amintese absolută nimic, că Biserica română de Alba-Iulia ar fi primită patru puncte dogmatice, despre cari mai târziu catolicii făcără atăta vorbă, că le-ar fi primită Români.

In special, nu aflăm în acest

*) La sinodul din a. 1700 au fostă prezenți numai la 2000 preoți.

**) „Ortus et progressus variarum in Dacia gentium“ încă spune, că unirea Românilor din Transilvania cu biserica Romei s'a făcută în 7 Iulie (erore în loc de Octobrie) 1698. — De asemenea ne spune Hurmuzachi pe baza actelor din arhivele imperiale din Viena că sinodul cel mare de unire s'a făcută în 7 Oct. 1698. (Fragmente zur Gesch. d. Romänen II 86) — Manifestul de unire publicat de Cipariu în „Acte și Fragmente“ pag. 77—78 încă poartă data de 7 Oct. 1698, cu singura deosebire, că lui Cipariu i era cunoscută numai traducțiunea falsificată de iesuiți.

manifest de unire nimic, că Mitropolia română de Alba-Iulia ar fi recunoscută pe Pontificalele roman de cap al întregii biserici creștine; nimic despre pânea azimă; nimic despre purgatoriu; nimic în fine despre dogma neînțeleasă nici chiar teologilor, că spiritul sfânt purcede dela Tatăl și dela Fiul.

Români în manifestul lor de unire dela 1698 făcără numai nise declarațiuni generale și într'un mod foarte vag, că se unescă cu biserica Romei, fără să spună anume în ce fel de cestiuni se unescă, er de altă parte adăugară numai decătă motivul principal și condițiunea politică-bisericescă esențială a unirii: „ca să trăescă cu aceleși privilegii (se înțelege bisericesci și politice) cu cari trăescă mădulările și popii acestei sfinte biserici catolice“.

Manifestul de unire din 1698 se ține în linie generală de rezoluțiunea împăratului Leopold din 14 Aprilie 1698 cu singura deosebire esențială, că Români nu voră în soborul dela 1698 să recunoscă nici chiar calitatea de prim Patriarchă a Papei dela Roma, care le-o cerea împăratul prin rezoluțiunea dela 14 Aprilie 1698.

Așa der nu numai că sinodul din 1698 nu primi nici o dogmă de credință catolică, der nu concese Papei nici un drept de jurisdicțiune în Biserica română de Alba-Iulia.

Anume acest sinod declară în mod solemn în manifestul de unire, că Mitropolia de Alba-Iulia rămâne și de aci înainte în legea Răsăritului și ține la legea acesta, atăt în cestiuni de credință cât și în cestiuni de guvernare bisericescă:

„cum pre noi și pre rămășițele noastre din obiceiul Bisericii noastre a Răsăritului „să ne ne clătescă“;

„cum totă legea noastră slujba Bisericii, leturgia . . . să stee pe locu“;

„pe vlădica nostru . . . nime . . . să n'aibă putere ală clăti din scaunul sfintii sale“;

„să stee în voia soborului pre cine ar alege să fiă vlădică“;

„că în obiceiul și deregătoriile Protopopilor cari suntă și voră fi . . . nime să nu se mes-tece“.

Vedemă așăder, că unirea cu biserica Romei se făcuse păstrân-

du-se intactă întregă religiunea Răsăritului, și întregă autonomă bisericescă de o parte, er de altă parte neprimindu-se nimic, der absolută nimic, din totă credința particulară a Bisericii catolice și nici vre-o dispozițiune din dreptul ei canonic.

In scurt, unirea Românilor cu Biserica Romei nu primi:

1. Nici o dogmă catolică.

2. Nici o supunere față de Biserica catolică.

3. Nu admise nici un drept de amestec (de legislațiune, jurisdicțiune) al Bisericii catolice în Biserica română.

Legea seu religiunea rămase întră toate aceeași inviolabilă și nealterată.

Dreptul canonic același nemodificat.

Independența bisericescă neatinsă.

Și de-orece Biserica catolică prin unirea acesta făcută la a. 1698 nu pută să câștige absolută nici un drept de jurisdicțiune în Biserica română de Alba-Iulia se înțelege, că Biserica română de Alba-Iulia rămase în togma ca mai înainte Biserica română autocefală așa cum au fostă Mitropoliile române din Bucuresci și din Iași față de Patriarchul Constantinopolului.

Și ca să fimă înțeles de tot repetăm: autocefale suntă bisericele, cari nu suntă supuse jurisdicțiunii patriarchilor.

Legătura așa-der care o făcuse biserica română cu biserica Romei la 1698 era numai o simplă alianță bisericescă făcută între două state seu corporațiuni bisericesci cu autonomia loră proprie deosebită.

Unirea din 1698 nu este o contopire seu o disolvare a bisericii române în biserica catolică;

nu este o supunere a mitropoliei române sub guvernarea bisericii catolice;

nu este nici chiar anexarea bisericii române ca parte, cătră biserica catolică ca o totalitate;

nu este în fine unirea acesta o societate leonină, după cum voiesc să o esplice missionarii de astăzi, în care biserica catolică să câștige toate, er Mitropolia română să pierdă toate.

Unirea noastră cu Roma a fostă judecată atăt în secolul trecut cât și în secolul present numai ca o simplă alianță bisericescă.

Așa ni-s'a propusă din partea împăratului Leopold prin resolu-

FOILETONUL „GAZ TRANS.“

In gura chiților.

Novelă de A. Oscar Klausmann.

(10)

(Urmare.)

Căpitanul imediat publică un inserat. În care promise 600 dolari aceleia, care va afla urma dispărutului matros Angermann. Unul dintre detectivi, când plecă de pe bord, și luă cu sine inseratul și se obligă, ca încă în sera acesta să-l publice prin diare, ca să apară dimineața. Ambii detectivi erau de părere, că suma de 600 dolari va atrage de sigură vre-un trădător.

Era cătră sera, când Carol Angermann se deșteptă dintr'un somn îndelungat, care-lu recrease binișor. Spațiul era luminat printr'o lampă atârnată de plafond, îngrijitorul ședea încă lângă el și-l întreba, cum se află.

„Capul mi-e ceva mai ușurat“, dișe Angermann, „simtă foma și sete“.

„La acesta voiu ajuta“, răspuse în-

grijitorul. Apoi bătu în ușa camerei vecine, în care zăcea cadavrul și curându după aceea intră un al doilea necunoscut, căruia îi spuse în englesese celui dintăiu, să aducă ceva mâncare și beaură. Americanul se întorse în curându cu mâncări reci și cu o stiolă de vin.

Angermann mănă și beu, și vinul esercită un efect învioșător asupra lui. După ce-și potoli foma și aduse aminte de cadavrul din camera vecină.

Străinul, care adusese mâncarea și beutura, dispăruse. Acum veni erăși și făcu semn îngrijitorului lui Angermann, să iasă. După câteva minute se întorse îngrijitorul erăși, și lui Angermann îi pară, că are o înfățișare spăriată și turburată. Străinul se aședă tăcută lângă pat și privea numai din când în când pe Angermann, înaintea ochilor căruia treceau tablouri îngrijtore.

Aici îi se părea, că perețele de lângă el dispare și el vede cadavrul; aici vedea pe mama sa plângend și pe Lizia frângend și mâinile; apoi aușea cu-

vintele de ocară ale oficerilor și camaraților săi.

„Mai e cadavrul dincolo?“ întreba el.

„Nu, a fostă dus de acolo“, răspuse îngrijitorul său.

„Și cum stau lucrurile cu mine? Di-ceai, că trebuie să plec încă în noptea acesta“.

Îngrijitorul rigică din umeri. „Nu soiu“, dișe el, „decă acesta e cu puțință. Încă nu e totulă sigur; trebuie decă să așteptămă ziua de mâne. Te lasă singur, poți să dormi. Cadavrul nu mai e acolo. Pentru siguranță te voi incuia și nu răspunde nimic, decă va ciocăni cineva în ferestră seu în ușa, pentru ca să nu fi descoperit. Acestă ferestră dă spre curte. Nu cred, că vei fi atăt de nebuu, să fugi, căci ai cădea direct în mâinile poliției. Mă tem, că casa e păzită. Cum te chiamă? Nici nu soiu măcară cum te chiamă.“

Angermann își spuse numele, er îngrijitorul se depărta, după ce îi pofti odihnă bună. Angermann auși cum se

sui cheia în brăscă, apoi se făcu linișce.

7.

Bărcile portului puteau cătră 10 ore să se oprască lângă corveta „Frey“, er neguțatorii puteau să vină pe bord, ca să vândă matrosilor diferite lucruri. Totă în timpul acesta veneau și liferanți pentru bucătăria matrosilor și oficerilor. În jurul corăbiei băjbăiau bărcile, er pe bord se formau grupe de omeni. Matrosul, care în lucrurile vieții e foarte neșpert, privesce un lucru de cumpărată iestină, ca pe o acțiune de stat, așa încătă chiamă și pe alți camarazi, ca să-l examineze. Cărmaciul de pază observa de pe puntea de comandă acestă turgă improvisată. Primul oficer se pr-umbă printre grupe. Decdată se apropiă de el un neguțator și-l ruga pentru o convorbire.

„Nu cumpără nimic“, dișe oficerul.

„E vorba despre altceva“, dișe neguțatorul, care-și deschise o cută cu fel de fel de lucruri „e vorba despre

țiunea din 14 Aprilie 1698.

Așa au înțeles-o părinții noștri dela 1698.

Așa sună manifestul de unire din 1698.

Așa au judecat-o istoricii noștri.

Șincăi dice: „Și acuma se află nebuni ca aceia, cari gândesc, că greco-catolicii, pentru că se numesc uniți trebuie să fiă supuși romano-catolicilor, ci înțelepciunea arată, că a fi unită cuiva, atâta înseamnă, câtă a fi lui asemenea și nu supus (chronica III an. 1701.)

În fine, ca să aducem încă un exemplu și mai recent, conferința Românilor greco-catolici ținută la a. 1871, în memoriul său adresat mitropolitului Vancea, declară în mod solemn, că unirea noastră cu biserica Romei este numai o „alianță pe teren religios.“

Nic. Densușianu.

CRONICA POLITICĂ.

— 24 Martie.

În articolul său de Paști „Pester Lloyd“ se ocupă cu instrăinarea monarhului Francisc Iosif față de națiunea maghiară. Articolul începe cu aceea, că de luni de zile norii grei plutesc între Corond și țără (Ungaria), și norii aceștia s'au născut din negura și din aburii eșii din viața publică a Ungariei. Se dice, că disarmonia aceasta nu se poate atribui decât lui Kossuth, care a adus schimbările dela 1848, și nu acelui Kossuth, care a proclamat separarea de dinastia Habsburgică și nu recunoșce pe regele încoronat al Ungariei, câtă vreme el este și împăratul Austriei. Este curios apoi, continuă „Pester Lloyd“, că astfel individualitatea lui Kossuth este împărțită în două, și unei părți i se închină, de către cealaltă parte se înțorc. Dăr abstragându de la această articolul memorat întrăbă, că ore în cercurile coronei, unde nu sunt aranjamente fctive, această intermediare nestatornică între lealitate și incompatibilitate, nu produce ore, cu putere imperioasă, o ore-care indispozițiune? Dela un monarh cu sentimente constituționale nu se poate pretinde, ca să sufere o astfel de aparițiune în viața publică, față cu care peste tot nu există măsură constituțională și care se încercă a călca peste toate barierele constituționale legale. Articolul reflectă apoi la aceea, că atunci când monarhul a înălțat capitala la rangul de reședință, Budapesta a respuns cu aceea, că a ales pe Kossuth cetățen de onoare. E de lipsă, sfârșesc „Pester Lloyd“, ca omenii cu vederi să

*) Actele Conferinței ținute la Alba Iulia. 1871. pag. 33.

premiul pus în diarele de astăzi dimineță.

Locotenentul se duse cu neguțatorul în bateria, care acum era cu totul parșită. El se aședă după un tun și întrebă: „Cine ești D-ta?“

„Sunt German, după cum vezi, d-le locotenent“, duse neguțatorul, „sunt de mult aici în Boston și cred, că-ți voi pute aduce pe matrosul dispărut. Dăr trebuie să fiu sigur, că primesc premiul publicat, căci nu sunt sigur de viața mea. Indată ce „banda de chiți“ va fi prinsă, voi trebui să părăsesc portul Boston și să-mi caut un altă adăpost.“

„Vei primi premiul,“ duse Winter, „deci ne vei da pe matros. Scii ceva despre densus?“

Neguțatorul privi cu precauțiune împrejur, că dora nu se află vre-un spion. Apoi încep să istorisesc. Winter asculta cu atențiune.

(Va urma.)

nătoșe, cari formază majoritatea „națiunii“, să ia poziția față cu astfel de terorism.

Din Paris se telegrafiază, cu data de 3 Aprilie, că Meline, care a fost însărcinat de președintele Carnot cu formarea noului cabinet francez, a declinat această misiune, din cauză că Poincaré refuză de a primi portofoliul de finanțe. Causa acestei refuzări este împrejurarea, că Meline este un proteccionist declarat, pe când Poincaré este un proteccionist moderat. Carnot a însărcinat cu formarea noului ministeriu pe Dupuy, la sfatul lui Casimir Perier. Dupuy este o persoană foarte agreată de cameră. E în vârstă de 41 ani. Prin capacitatea sa proprie, s'a ridicat la acest rang înalt. Tatăl său a fost servitor de cancelaria, și mama sa fabricantă de tutun. Dupuy a fost în mai multe orașe profesor gimnazial. Mai târziu a fost inspector de Aca-demia. Din 1885 e deputat în cameră. Se crede, că portofoliul finanțelor l'u va primi Peytral și Develle, Viger, Viette, Louzillon, Rieunier și Delcasse și vor păstra portofoliurile.

SCRILE ȚILEI.

— 24 Martie.

Din cauza sfintei srbători, de mâne diarul nu va apăre până Vineri sera.

„Popi valahi“ cari facu politică. Sub titlul acesta „Egyetértés“ dela 2 Aprilie aduce o notiță după foia sescă „Székely Hirado“, în care se desaprăbă „titudinea antinațională și agitația trădătoare de patriă a popilor valahi“. Numita foia lansează minciuna obraznică, că „popii valahi“ după ce își sfârșesc predicția în biserică faou politică și agită pe „blându popor valahi“ în contra Ungariei. Astfel se faou acele mișcări — dice foia ungerescă — ce ținuse la egaia îndreptărire a Românilor. Foia ungerescă desaprăbă aceste mișcări, ca să dea o nouă dovadă de spiritul maghiar de netoleranță și ura contra Românilor. Și totuși ea cutază să susțină, că luptă pentru drept și libertate. — De școlă obraznică jidano-maghiară!

I. P. S. Metropolitul primat al României a cossimptă a mai rămănea în scaunul arhiepiscopesc, până după srbători pentru a oficia el însuși în săptămăna patimilor la sfîșirea Mirului și la sfintele Paști.

Peregrinii români la Roma. O telegramă din Roma cu data de 1 Aprilie anunță, că vre-o 30 de peregrini români, cari faou parte din cele 4 diecese române din Transilvania și Ungaria au sosit la Roma. Ei vor fi primiți de Papa la 11 Aprilie n.

Planurile noului teatru național ce urmază a se construi în Iași, pe piața vechei primării, au fost aprobate, cu mică modificări, de corpul tehniciu superior de pe lângă ministerul de interne; astfel în curându se va publica licitațiunea pentru darea în întreprindere a construcțiunei.

La congresul internațional de geografia, ce se va ține în țilele acestea la Stuttgart, România va fi reprezentată de d. G. I. Lahovary vice-președintele societăți geografice române.

O srbare națională în Serbia. Aniversarea răscolei condusă de Milan Obrenovic contra Turcilor și a reocupării fortărețelor din Serbia, a fost celebrată în 1 Aprilie n. în Belgrad, prin un serviciu divin și prin o serie de alte srbări. Diarele se exprimă în termeni foarte călduroși despre dinastia Obrenovic.

Uniforma invulnerabilă. Diarele contină a se ocupa de invenția croitorului Dowe din Mannheim. După Mannlicher, inventatorul pușcii cu repetiția, a fost interviuțat asupra invenției celebrului chirurg vienes Billroth. Nici acesta nu crede în eficacitatea „uniformei invulnerabile.“ Mai întâiu ea nu protegiușe capul, picioarele și mâinile, și statistica dovedeșe, că jumătate din răni atinșu

aceste părți ale corpului. Apoi uniformă e prea grea: șese chilograme. Și în sfârșit, ca și d. Mannlicher, și d. Billroth crede cu siguranță, că imediat s'ar inventa un proiectil, care să pătrundă și uniformă lui Dowe, decât ea s'ar adopta în vr'o armată. Acum trei ani un vienesu, Karl Searneo, inventase deja o stofă, care resista glonțelor Mannlicher 11 milimetri. Dăr au venit imediat puștile de 8 milimetri, cari străbătu cu cea mai mare ușurință stofa, și d-nul Searneo nu reuși să perfecționeze invenția. Dăr Dowe are acum și un alt concurent: un d. Reindl, tot din Mannheim, fost funcționar al unei fabrici de postav. Acesta ar avé și el o stofă, care ar resista glonțelor, și anume o stofă cu multă mai ușură decât Dowe. E-periențele au început și cu stofa acesta.

Adunări de protestare în contra politicii bisericesci a guvernului se vor ține în Deșiu la 11 Aprilie; în Dicio St. Martină Miercuri în 12 Aprilie; în Seini la 13 Aprilie; în Bocșa română în 12 Aprilie.

Trenul accelerat, care venea dela Predeală spre Brașov a întârziat cu 2 ore. Întârzierea acesta s'a întâmplat din cauză, că o bucată de stăncă s'a prăvălit în jos de pe munte și s'a oprit pe șini. Un tren special, ce a plecat din Brașov, a luat pe pasageri și i a adus aici.

Nou abonamentu
la
GAZETA TRANSILVANIEI
Cu 1 Aprilie 1893 st. v.
se deschide nou abonamentu,
la care invităm pe toți amicii și
sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria:	
pe unu an	12 fl.
pe șese luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.
Pentru România și străinătate:	
pe unu an	40 franci
pe șese luni	20 „
pe trei luni	10 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro - Ungaria:	
pe unu an	2 fl.
pe șese luni	1 fl.
Pentru România și străinătate:	
pe unu an	8 franci
pe șese luni	4 „

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Cestionariu istoricu*)
de
Nic. Densușianu.
(Urmare).

249. Cum se spală pe acolo aurul din nășipul riurilor? (Referentul este rugat să descrie aici intrăgă procedura acosta).

250. Cui erau anume supuși în vechime omenii, cari spēlau aurul din riurile de acolo?

— erau ei supuși Domnilor și sêu Domnelor, împăraților și sêu împărăteselor?

251. Era cum-va obiceiul, ca omenii acosta să facă la o di anumită vre-unu daru împăratului, sêu împărătesei, Domnului și sêu Domnei?

252. Ce dări plătau ei în vechime pentru meseria lor? — și ce fel de scutiri aveau?

253. Unde schimbau omenii acosta

*) Rugăm pe toți d-nii, cărora le zace la inimă luminarea taptelor mari și strălucite ale străbunilor noștri, și anume, rugăm pe toți bărbații noștri literați, advocați, proci, profesori și învățatori să binevoiescă a ne trimite răspunsurile sale la Cestionariul de față. Indată ce o persoană pôte să ne răspundă chiar și numai la 2 sêu la 3 întrebări va face foarte bine să pună pe hârtia informațiunile aceste și să ni le trimită cu poșta. În modulul acesta memoria multor evenimente și fapte mari va trece și la posteritatea noastră.

aurul, care-l culegeau dênșii din nășipul riurilor?

254. Se povestesc ceva în poporul de acolo, despre o lăună de aur, pădită de un bălaur, și pe care a furat-o un vitěză ore-care?

255. Ce srbători particulare au băeșii de acolo și cu ce fel de ceremonii și petreceri srbăză dînșii țina acosta?

256. Ce sfântă anume țin băiașii de acolo, ca să abă norocul la băi, și să nu li-se întâmple vre o neferioare căudă lucrăză prin băi?

257. Ce cuvinte anume rostesc băiașii, când se rogă către Dumneșeu, ori către sfântul, ori țina băilor, ca să le deă sănătate, ajutoră la lucrările lor, și să-i ferescă de primejdi?

258. Ce cuvinte particulare au băiașii de acolo pentru diferitele stolne sêu subterane din băi? — pentru instrumentele cu cari lucră?

— pentru pietrele în cari găsesou aur, argint, aramă ori fier? — pentru drepturile și obligămintele lor?

259. Aveu cum-va în vechime lucrătorii băilor de acolo vre-o societate între dînșii pentru anumite scopuri, și în deos-bi pentru ajutorare în casuri de bole și de înmormentări?

260. Se află pe acolo vre-unu loc, vre-unu sat, sêu oraș cu numele de Ocnă, Ognă sêu Omnă?

261. Ce înțeleg poporul pe acolo sub numele de Ocnă? — înțeleg cum-va sub numirea acosta numai săpăturile făcute în pământ pentru scoterea bolovanilor de sare? — sêu a pietrilor de metal? — ori se înțeleg cum-va și isvovele și bălțile de apă minerală?

262. Se întrebă cum-va pe acolo cuvântul „Acan“, în loc de Ocnă?

263. Ce spuneau bătrânii, cum se lucrau în vechime onele de acolo, cu omenii tocniți de bună voie? — ori o omenii osândiți de judecată la muncă silnică?

264. Ce vorbesc băieșii pe acolo, este ceva deosebire între modul cum se lucrau în vechime băile de metal și onele de sare și între modul cum se lucrăză astăzi, și care este deosebirea? [Va urma.]

NECROLOGU. Nicolae Popu, parochu gr. cat. și vice-protopopu onoraru în Clușiu-Mănăștur, a rēposat la 2 Aprilu n. o. în anul al 71-lea alu etății și alu 48-lea alu preoției și cășătoriei.

— Atanasiu Mera, parochu gr. or. în Șiria a rēposat la 20 Martie v. o. în anul al 60-lea alu etății și alu 35-lea alu preoției și cășătoriei.

— Dariu Puticiu, învățator în Lipova, a rēposat la 25 Martie n. o. în alu 50-lea an alu etății și alu 32-lea alu activității sale pe tēremul învățătorescu. Rēposatul s'a distins între învățatorii noștri prin crescerea dată fiilor sêu, dintre cari unul, d-lu Dr. Traian Puticiu, e protopop în Timișora, altul parochu în Cavină, altul juristu absolut, și o fică e măritată după unu funcționar dominial. Imormentarea, ni-se scrie, că a fost pentru împrejurările de-acolo splendidă, luând parte la ea 14 preoți în frunte cu protopopul Lipovei, Voicu Hamsea, și V. Beleşu, protopopul Radnei, peste 20 de învățatori și publicu mare.

Veturia Chihereanu, elevă de ol. IV superioară de fetițe, în Arad, ficia d-lui funcționar de poste și telegrafu Z. Chihereanu, a rēposat în alu 10-lea an alu etății.

Dumneșeu să-i odihnescă în pace!

DIVERSE.
Prezență de spirit. — Când odată Ludovic XIV al Francoiei asista călare la paradă militară, s'a întâmplat, că un sub-lootenent de dragoni să trecă călare ou așa repreciațiune pe lângă rege, încât il atinse și pe aci era s'lu rēstorne din șea. Mănosu ridică regele bastonul ca să dea în tinerul oficer, dăr în același moment acesta își scose sabia și prezentându-o regelui duse: „Sire! mai bine ridică viața, decât să mi-o petezi!“ — Ludovic fu atât de surprins prin acosta, încât nu numai lăsă pe sublocotenent nepedepsit, ci il atrase în apropierea sa cea mai intimă. Sublocotenentul ajunse mai târziu a fi generalul de Lorient. i. g. b.

„ALBINA“ institut de credit și de economii
Filiala Brașov.

Conspectul operațiilor de casă în luna lui Martie 1893.

Intrate:

Numărări ou 1 Martie 1893 fl.	9335.41
Depuneri spre fructificare . . .	116941.14
Cambii răscumpărate.	51703.71
Conturi curente	112468.82
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	11945.—
Imprumuturi pe produse	2572.26
Monetă	1050.34
Interese și provisiuni	6323.86
Comisiuni	2190.21
Diverse	6447.21
fl. 320977.96	

Esitate:

Depuneri spre fructificare fl.	135924.66
Cambii escomptate	77932.50
Conturi curente.	35052.47
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	17610.—
Imprumuturi pe produse	1000.—
Monetă	3699.21
Comisiuni	5607.78
Interese și provisiuni	872.85
Diverse	29096.46
Spese și salare.	1132.54
Numerar cu 31 Martie.	13049.49
fl. 320977.96	

V. Bologa m. p. N. P. Petrescu m. p.
 dirigent. adjunct.

V. Uvegeșu m. p.
 comptabil.

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 April 1892.

Renta ung. de aur 4%	115.75
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	95.45
" " " " argint 4 1/2%	122.50
Oblig. " " " de ost. I. emjs.	101.30
" " " " " II "	120.45
" " " " " III "	—

Bonuri rurale ungare	—
" " croato-slav.	96.70
Despăgubirea dijei de vin	—
Imprum. ung. cu premii.	97.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghed.	154.25
Renta de hârtie austr.	—
" " argint "	98.75
" " aur "	98.70
Losuri din 1860	116.95
Acții de-ale Băncii austro-ung .	149.50
" " " ung. de credit.	994.—
" " " aust. de credit.	426.—
Argint	—
Galbeni imp.	5.72
Napoleonori	9.66
Mărci imp. germ.	59.50
London (lire sterlinge)	121.40
Rente de corone austr.	96.85
" " ungară	95.65

Cursul pieței Brașov.

Din 5 April 1893.

Bancnote rom. Cump. 9.57	Vând. 9.61
Argint român. " 9.48	" 9.53
Napoleon-d'or " 9.61	" 9.64
Galbeni " 5.60	" 5.64
Ruble rusești " 1.26 1/2	" —
Mărci germane " 58.90	" 59.35

Proprietar **Dr. Aurel Mureșianu.**
 Redactor responsabil: **Gregoriu Malora**

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu, și în tutungeria I. Gross.

!! Rară ocaziune pentru dame !!

Dela cea mai mare și renumită firmă de Confecciune

Ignacz Weinberger din Budapesta

Amă onore a anunța onor. publică, că vînd în piața de aici, **tîrgul inului Nr. 28**, în

depozițul meu,

Jachete, Paletots, Don Juans, totu felul de **Dolmany, Cap și Mantale largi,** precum și **Costume gata**

Cu prețurile cele mai eftine ale fabricei.

Cu distinsă stimă:

Alexander Goldmann.

61,12—12.

Fabrica de Portland-Cement
 din Brașov.

Recomandă escelentul

Portland-Cement

cu prețuri eftine, care se pôte transporta dela ori și care stația a Căilor ferate.

Depouri la
I. L. & A. Hesshaimer și R. Schmidt & C.
 Brașov.

54. 7—10.

A V I S U !

Prenunțările la Gazeta Transilvaniei se pot face și reînori ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebi, când viesc ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou, se binevoiască a scrie adresa lămurită și se arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Pilulele pentru curățirea sîngelui
 mai nainte numite „Pilulele universale“ ale lui

I. P S E R H O F E R

merită cu totu dreptul numirea din urmă, deoarece în faptă sunt forte multe bôle, la cari aceste pilule au probat efectul lor escelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lăite și puține familii se vor afla la cari ar lipsi o mică provisiune din acestu medicamentu de casă escelent.

S'au recomandat și se recomandă de cătră mulți medici aceste pilule ca medicamentu de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provin în urma relei mistuirii și constipații, precum: perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficat slăbirea mațelor, colica cu vînturi, congestiunea la creeri, hămoroide (vina de aur) și c. l.

Prin proprietatea lor purificătoare de sînge au cu deosebire bun efectu asupra anemiei și asupra bôlelor ce izviresc din acesta, precum: gâlbinae, dureri de capu nervose ș. a. m. Aceste pilule purificătoare de sînge lucrăza așa de ușor, încât nu pricouesc vici cele mai mici dureri și pentru aceea le pôte folosi și cele mai slăbite persoane, chiar și copii fără nief o temere.

Aceste pilule purificătoare de sînge se prepară veritabile singuru numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15 la Viena, și costă o cutiă cu 15 pilule 21 cr. v. a. Unu solu cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr., trimițendu-se nefrancat cu rambursă 1 fl. 10 cr. Dacă se trimite suma banilor înainte, costă unu solu cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francare, 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. Mai puțin de unu solu nu se pôte espeda.

NB. În urma lățirii lor celei mari, se imităză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugarea a cere anume Pilule purificătoare de sînge ale lui I. Pserhofer și numai acelea sunt veritabile, a căror instruciune pentru folosire este provădută cu iscălitura I. Pserhofer, și cari pörtă pe capaculu cutiei totu aceeași iscălitură în colóre roșă.

Dintre neenumeratele s-risori, prin cari consumații acestor pilule multăme-că pentru redobîndirea sănătății după cele mai varii și grele bôle, lasăm să urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebuințat odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Schlierbach 22 Oct. 1888.

Stim. D-le! Subsemnatul mă rog a-mi mai trimite 4 suluri cu pilule purificătoare de sînge cari în adevăr sunt forte folosite și escelente.

Cu dist. stimă Ig. Neureuter, medicu.

Hrasche lângă Flódnic 12 Sept. 1887.

Stim. D-le! A fost voința lui D-deu, că pilule D v. au ajuns în mâinile mele, și rezultatul dela acestea îl atribui D-v.: Mă recisem în patul de le siă astfel încât nu mai putem lucra și a-și fi sigură deja mörta, dacă nu m'ar fi scăpatu minunatele Dv. pilule. D-deu se e binecuvintese de mi de ori. Amă confiența, că pilulele Dv. me vor face de totu sănătosă, așa precum a folosit și altora.

Theresia Kuffe.

Wiener Neustadt. 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! În numele măt sei mele de 10 ani îți exprim cea mai căldurăsă mulțămire. Dênsa a suferit 5 ani de cataru la stomac cronic și de apă. Vieta i era unu chin și se credea deja de perdută. Prin întemplare a căpătat o cutiă cu escelentele

Liqueur din plante de Alpi, dela W. Ottm. Bernhard din Lindau în contra tuturor greutăților la stomac. O buteliă 2 fl. 60 cr., o jumătate buteliă 1 fl. 40 cr.

Alifă americană, celu mai bunu mijloc în contra tuturor suferințelor rheumatice: durerilor la șira spinării, junghiri, ischiasu, migrenă, dureri nervose de dinți, dureri de capu, junghiri la urechi etc. 1 fl. 50 cr.

Esență pentru ochi, de Dr. Romershausen pentru întărirea și conservarea vederii, în flacone originale à 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr.

Minunatul balsam englezesc, o sticlă 50 cr.

Prafuri în contra tusei (Fiakerpulver în contra catarului, răgușei etc. 1 cutiă 35 cr. cu trimiterea francată 80 cr.

Franzbranntwein cu séu fără sare o sticlă 70 cr.

Balsam contra degeraturei de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscutu ca celu mai siguru remediu contra suferințelor de degetură de totu felul, precum și spre vindecarea ranelor forte invecchite. 1 borcanu 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Helso séu Gesundheitssalz, unu remediu escelent în contra catarului, în contra tuturor suferințelor ce provin dela mistuirea neregulată, unu pachet 1 fl.

Balsam în contra gușilor, mijlocu probat în contra umflăturii la gatu unu flaconu 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Esență de vieta. (Picături dela Praga) în contra stomacului stricat, mistuirii rele, greutăți de totu felul, unu medicamentu de casă escelent. 1 flaconu 22 cr 12 flacone 2 fl.

Prafuri în contra asudării picioarelor. Acestu prafu dela picioarelor și mirosulu neplăcutu, conservăză încălțăminte și este probat ca ne-stricăciosu. Prețulu unei cutii 50 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Suculu-Spitzwegeric unu medicamentu de casă foarte cunoscutu și escelent în contra catarului, răgușei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr., 2 sticlă dimpreună cu trimiterea franco 1 fl. 50 cr.

Pomada-Tannochinin de I. Pserhofer, de unu lungu șiru de ani recunoscutu de medic ca celu mai bunu mijlocu pentru crescerea părului. Unu borcanu elegantu adusta 2 fl.

Plastru-universalu, de prof. Stuedel, la rone din lovitură și impunsu, la totu felul de bube rele și la umflături invecchite, ce se sparg periodicu la degetu, la rănile și aprinderile de țipe și la multe alte suferințe de acestu soi s'a probat de multe ori. Unu borcanu 50 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Sare universală purgativă de W. Bullrich. Unu medicamentu de casă escelent în contra tuturor urmărilor digestiunii stricate precum: durere de capu, amețelă, cărcei la stomac, acréla în gatu, suferințe haemoroidale, constipațiune etc. Unu pachet 1 fl.

Afară de preparatele aci amintite se mai află toate specialită ile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin toate diarele austro-ungare și la casă, când unele din aceste specii nu s'ar afla în depozitu se vor procura la cerere promptă și ieftin.

Trimitere prin poste se efectuează iute, dacă se trimite prețulu înainte; comunde mai mari și cu rambursă a prețului.

I. PSERHOFER, farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse No. 15.

Franco se efectuează acele comande numai dacă se trimite mai nainte și resp. porto postal, în casulu acesta spesele postale sunt multu mai ieftine, decâtu la trimitere cu rambursă.

Ca veritabile sunt a se privi numai acele pilule a căror instruciune este provădută cu iscălitura I. Pserhofer, și cari pörtă pe capaculu fiă-cărei cutii totu aceeași iscălitură în colóre roșă

Susamintitele specialități se află și în Budapesta la farmacistul I. von Török, Königsgasse 12.

17,11—12